

Total number of printed pages-7

63 (FY)SEM-3/SEC/PHLSEC2013

2024

PHILOSOPHY

Paper : PHLSEC2013

(Logic and Reasoning)

Full Marks : 50

Pass Marks : 20

Time : Two hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the Correct Option: 1×5=5

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

(a) “Logic is the art of reasoning” is said
by

“Logic is the art of reasoning” কোনে
কৈছিল?

(i) Aldrich

(ii) Albert Magnus

(iii) Thompson

(iv) Hamilton

(b) Number of deductive inference is

নিগমানাত্মক অনুমানৰ প্ৰকাৰৰ সংখ্যা হৈছে

(i) 5

(ii) 4

(iii) 3

(iv) 2

(c) 'Obversion' is a type of
প্ৰতিবৰ্তন হৈছে

(i) Mediate Inference

মাধ্যম অনুমানৰ প্ৰকাৰ

(ii) Immediate Inference

অমাধ্যম অনুমানৰ প্ৰকাৰ

(iii) Categorical Syllogism

নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ প্ৰকাৰ

(iv) Mixed Syllogism

মিশ্ৰ ন্যায়ৰ প্ৰকাৰ

(d) Figures of syllogism are of

ন্যায়ৰ সংস্থান

(i) 2 types

২ প্ৰকাৰৰ

(ii) 3 types

৩ প্ৰকাৰৰ

(iii) 4 types

৪ প্ৰকাৰৰ

(iv) 5 types

৫ প্ৰকাৰৰ

(e) A valid standard form of categorical
syllogism must contain

এটা বৈধ নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ আকাৰে বহন কৰে

(i) 2 terms

২টা পদ

(ii) 3 terms

৩টা পদ

(iii) 4 terms

৪টা পদ

(iv) 5 terms

৫টা পদ

2. Answer in very short : (*any five*) $2 \times 5 = 10$

অতি চমুকে উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What are the fundamental laws of thought ?

চিন্তাৰ মূল সূত্রাৱলী কি কি?

(b) What is deductive argument ?

নিগমণাত্মক যুক্তি কি?

(c) What do you mean by mediate inference ?

মাধ্যম অনুমান বুলিলে কি বুজা?

(d) What is conversion ?

সমবর্তন কি?

(e) What is figure of sylloism ?

ন্যায়ৰ সংস্থান কি?

(f) What is middle term ?

হেতুপদ কি?

(g) What is fallacy of four term?

চতুষ্পদী দোষ কি?

3. Answer in short : (*any five*) $5 \times 5 = 25$

চমুকে উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What is inductive argument ?

আগমনাত্মক যুক্তি কি?

(b) Write differences between immediate and mediate inference.

অমাধ্যম আৰু মাধ্যম অনুমানৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ লিখা।

(c) What do you mean by contraposition ?

সমবিবৰ্তন বুলিলে কি বুজা?

(d) What is syllogism ?

ন্যায় কি?

(e) Write five rules of syllogism.

ন্যায়ৰ পাঁচটা নিয়ম লিখা।

(f) Write a note on valid mood.

বৈধ বিন্যাসৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(g) Write a note on the role of middle term in syllogism.

ন্যায়ৰ হেতুপদৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(h) What is fallacy of Illicit major and Illicit minor ?

অবৈধ সাধ্যদোষ আৰু অবৈধ পক্ষ দোষ কি?

4. Answer the following questions : (*any one*)

$$10 \times 1 = 10$$

যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is obversion ? What are its characteristics ? Make a comparative discussion with conversion using suitable example.

প্ৰতিবৰ্তন কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি? উদাহৰণৰ সহায়ত সমবৰ্তনৰ সৈতে এটি তুলনামূলক আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the characteristics of syllogism.

ন্যায়ৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

(iii) 4 terms

৪টা পদ

(iv) 5 terms

৫টা পদ

2. Answer in very short : **(any five)** $2 \times 5 = 10$

অতি চমুকে উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What are the fundamental laws of thought ?

চিন্তাৰ মূল সূত্ৰাৱলী কি কি?

(b) What is deductive argument ?

নিগমণাত্মক যুক্তি কি?

(c) What do you mean by mediate inference ?

মাধ্যম অনুমান বুলিলে কি বুজা?

(d) What is conversion ?

সমবৰ্তন কি?

(e) What is figure of sylloism ?

ন্যায়ৰ সংস্থান কি?

(f) What is middle term ?

হেতুপদ কি?

(g) What is fallacy of four term?

চতুষ্পদী দোষ কি?

3. Answer in short : **(any five)** $5 \times 5 = 25$

চমুকে উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What is inductive argument ?

আগমনাত্মক যুক্তি কি?

(b) Write differences between immediate and mediate inference.

অমাধ্যম আৰু মাধ্যম অনুমানৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যবোৰ লিখা।

(c) What do you mean by contraposition ?

সমবিবৰ্তন বুলিলে কি বুজা?

(d) What is syllogism ?

ন্যায় কি?

(e) Write five rules of syllogism.

ন্যায়ৰ পাঁচটা নিয়ম লিখা।

(f) Write a note on valid mood.

বৈধ বিন্যাসৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(g) Write a note on the role of middle term in syllogism.

ন্যায়ৰ হেতুপদৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(h) What is fallacy of Illicit major and Illicit minor ?

অবৈধ সাধাদোষ আৰু অবৈধ পক্ষ দোষ কি?

4. Answer the following questions : **(any one)**
10×1=10

যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is obversion ? What are its characteristics ? Make a comparative discussion with conversion using suitable example.

প্ৰতিবৰ্তন কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি? উদাহৰণৰ সহায়ত সমবৰ্তনৰ সৈতে এটি তুলনামূলক আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the characteristics of syllogism.

ন্যায়ৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।